

Ковальова В. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Особливості організації статистичної звітності під час війни

vikakova04@gmail.com

Вступ. Статистична звітність має велику важливість для різних галузей діяльності, оскільки вона надає об'єктивну та точну інформацію про стан різних процесів та явищ. Крім того статистична звітність є важливим інструментом для прийняття обґрунтованих рішень на різних рівнях та в різних сферах діяльності. Вона надає об'єктивну та достовірну інформацію про стан різних процесів та явищ, що дозволяє вчасно виявляти та вирішувати проблеми, вдосконалювати діяльність та впроваджувати нововведення. Проте 24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією РФ проти України почались певні корективи щодо організації та подання статистичної звітності. Указом Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 було введено в Україні воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, який триває до цього часу (згідно з Указом Президента України від 18.04.2022 р. № 259/2022). Під час воєнного стану організація статистичної звітності є складним завданням, оскільки умови є дуже складними для збору та обробки інформації.

Мета дослідження. Провести теоретичний аналіз особливостей організації статистичної звітності в Україні під час війни, визначити основні проблеми з якими стикаються статистичні органи під час воєнного стану та обґрунтувати певні аспекти їх подолання.

Матеріали та методи. Для досягнення поставленої мети використовувались загальнонаукові методи: аналіз, синтез, системний підхід, узагальнення.

Сьогодні в Україні статистична звітність продовжує подаватися, хоча на деяких територіях менше даних, і деякі дані є менш точними. Проте, саме через такі важкі умови, статистична звітність є надзвичайно важливим джерелом

інформації про розвиток суспільства в цілому, якість життя людей на окупованій території та інших аспектів.

Взагалі протягом конфлікту на Сході України, який розпочався в кінці 2013 року, статистична звітність була модифікована та пристосована до потреб військового конфлікту. Деякі зміни включали в себе проведення додаткових статистичних досліджень і збір даних на додаткових зонах, підвищення пильності при інтерпретації даних та забезпечення точності, позбавлення інформації про тимчасово окуповані території, інформацію про статуси загиблих та постраждалих за зонами конфлікту, тощо.

Крім того як відомо кожна форма статистичної звітності має визначені у ній строки подання. Верховною Радою України було ухвалено Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 № 2115-IX, у пункті 1 частини 1 якого встановлено, що «фізичні особи, фізичні особи – підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи». Хоча в цьому переліку прямо не згадується статистична звітність, але згадуються «будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства», що підтверджує можливість поширення зазначеної норми на статистичну звітність.

Серед основних проблем, з якими стикаються статистичні органи під час воєнного стану можна визначити наступні:

1. Зміни в зборі та зберіганні даних. Під час воєнної обстановки можуть виникати труднощі зі збором та зберіганням даних, оскільки умови можуть бути дуже складними для збору та обробки інформації.

2. Недоступність деяких територій. У разі воєнної обстановки певні географічні території можуть стати недоступними для збору та вивчення інформації, що може викликати зниження обсягів даних.

3. Спотворення інформації. У разі воєнного стану інформація може бути спотворена або підтримана, аби забезпечити вигоду для однієї або декількох сторін.

4. Збільшення вартості збору даних. Умови воєнного стану можуть збільшити вартість збору та обробки даних.

5. Вибірка може бути складним завданням. На територіях, які зазнають військових дій, вибірка може бути складним завданням. Недоступність деяких місцезнаходжень можуть призвести до складних методів вибірки.

При організації збору статистичної звітності під час війни важливо враховувати такі аспекти:

1. Об'єктивність та точність. Інформація повинна бути об'єктивна та точна. Звіти повинні бути вчасні та охоплювати всі території, які зазнають військових дій.

2. Використання наукових методів. Статистичні методи та наукові підходи повинні використовуватися при обробці даних. Проведення аналізу з використанням наукових методів та моделей дозволяє отримати точні та оперативні результати.

3. Узгодження з іншими структурами. Статистична звітність повинна бути узгоджена з іншими структурами, такими як урядові відомства та місцеві органи влади. Таке узгодження дозволяє отримати точні та оперативні дані, що поліпшує прийняття рішень.

4. Використання сучасних технологій. Сучасні технології та інформаційні системи дозволяють збирати, обробляти та аналізувати величезні обсяги даних. Важливо використовувати такі технології під час складання статистичної звітності під час війни.

5. Взаємодія з громадськістю. Для забезпечення більшої об'єктивності інформації під час війни, статистичні органи повинні взаємодіяти з громадськістю та іншим

Отримані результати, висновки. Слід зазначити, що статистична звітність є надзвичайно важливою під час війни, тому що вона надає об'єктивну інформацію про ситуацію на фронті та в галузях економіки та суспільства в цілому. Крім того дані, які збирають статистичні органи під час війни в Україні, є важливим джерелом інформації для прийняття найбільш обґрунтованих рішень та розробки стратегій розвитку в майбутньому. При складанні статистичної звітності, важливо враховувати різноманітні проблеми, що можуть виникнути та дотримуватися стандартів та норм, щоб забезпечити якість та об'єктивність даних, використовуючи сучасні технології та методи.